Vrag, Sölvesborg

ID: 6998 · Bekræftet position
www.vragguiden.dk/vrag/6998

Position & Dybde

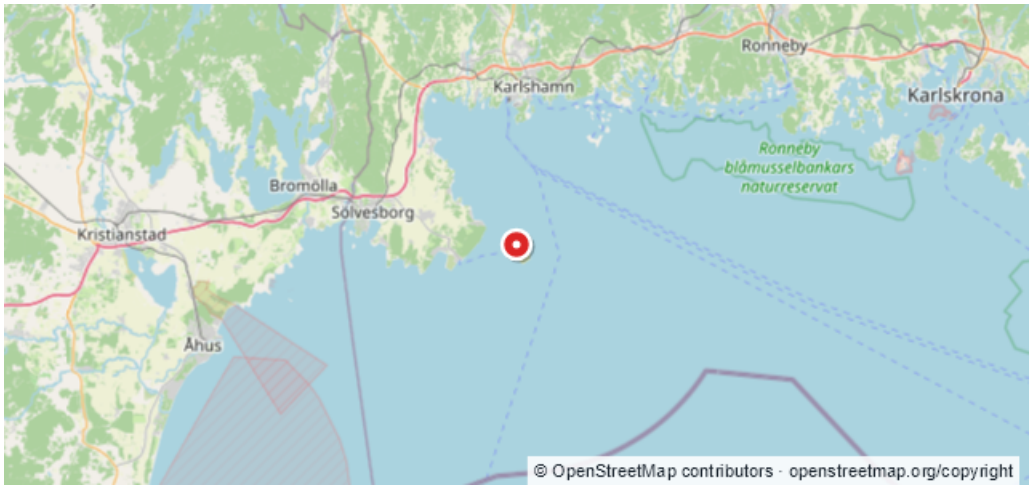

WGS84	
56:01,155N 14:49,990E	
ED50	
56:01,188N 14:50,060E	

Dybde (top)	Dybde (bund)
Ukendt	**Ukendt**
Stævnretning	Afstand til kyst
Ukendt	**0,0 km**

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1978:1935 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 15-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 56:01,155N 14:49,990E **Område:** Sölvesborg, Blekinge [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/cbd2bcfb-0954-4d36-83d0-b1a215480b8f) ### Dansk sammendrag Nord for Bönsäcken fyr ved Hanö blev der i 1964 lokaliseret fem jernkanoner på sandbunden. Tre lå på række, delvist nedsunket i sandet, mens én var klemt under en stenblok. Tre målte cirka 200 × 30 cm og én cirka 150 × 20 cm. En formentlig 6-pundig støbejernskanon blev bjærget med tilladelse i 1968, hvorefter fire kanoner lå tilbage. Ved yderligere eftersøgning i 1981 blev der også fundet skibstømmer, muligvis en kølstock, samt mulige spanter og bundstokke. I nærheden lå en kanon og et stort træror, hvis rorblad var brækket fra rorstammen. Sandvandring betyder, at resterne skiftevis er synlige og tildækkede. Den bjærgede kanons oprindelse er omstridt: Den er blevet henført til Fossums Bruk i Norge, hvor der blev fremstillet kanoner 1702–1712, og mærket CB er tolket som Cai Börting, værkets ejer. En anden vurdering betegner den som svensk og sandsynligvis fremstillet ved Ankarsrums bruk omkring 1700. Mærkerne er siden rustet bort, og kanontypen kan have været anvendt frem til begyndelsen af 1800-tallet. Ifølge mundtlig overlevering forliste et stort, muligvis dansk fartøj her efter kampe, da det beskadiget og vanskeligt at manøvrere søgte læ under Hanö; op mod 300 mennesker skal være omkommet. Et nærliggende begravelsessted, vist på et kort fra 1802, var lokalt kendt som »danska kyrkogården«. En anden tradition hævder, at kanonerne stammer fra evakueringen af et engelsk kystbatteri under Napoleonskrigene. Hvis det er tilfældet, er kanonerne ikke nødvendigvis knyttet til vragresterne. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Status: På botten finns 5 järnkanoner, varav en ligger inklämd under ett stenblock finns på platsen. Tre av kanonerna mäter ca 200 x 30 cm och en mäter ca 150 x 20 cm. Tre av kanonerna ligger prydligt uppradade på linje, nedsjunkna i botten till lavettfästena. De andra två ligger strax intill (status 1964). På botten finns efter bärgningen av en kanon 4 st

järnkanoner, varav tre stycken mäter ca 200x30 cm och en ca 150x20 cm. En av de större ligger omgiven rullsten och skeppstimmer. En av kanonerna ligger närmare land. Vid denna finns även grovt trävirke. Ca 100 m SV från kanonerna ligger ett kraftigt, långt trästycke med en dimension av ca 40 cm bredd och 60 cm höjd. Fyndet ligger mestadels, med överkanten, ca 0,5 m ner i sjöbotten. Eventuellt kan detta timmer vara en kölstock. Spant och bottenstockar finns även (osäker uppgift). Tätt vid sidan om det eventuella kölsvinet ligger en kanon. Inte långt därifrån finns ett stort träroder, vars roderblad är knäckt ifrån roderstocken. P.g.a. sandvandring är fynden ibland tydligt synliga och ibland dolda (status 1982). Datering: Enligt P. Dedenroth-Schou, museumsinspektör, Töjhusmuseet är den bärgade kanonen tillverkad vid Fossums Bruk i Norge, där kanoner tillverkades 1702 - 1712. Den bärgade kanonen är märkt CB, vilket skulle stå för Cai Börting, ägare av bruket. Enligt dr Egil Lönnberg, Bofors, är kanonen svensk och troligen tillverkad på Ankarsrums bruk, tillhörigt Gillis De Besche omkring 1700. Kanoner av denna typ kan ha använts så långt fram som 1800-talets början. Övrigt: På ön finns stenrader som eventuellt kan vara lämningar av den gamla kyrkogården. Skulle kanonerna komma från evakueringen av det engelska batteriet är det inte säkert att vraklämningen är kopplad till kanonerna. Bärgning: Kanonerna lokaliserades 1964, och en av kanonerna bärgades av en dykarklubb i Karlshamn efter erhållet tillstånd. Kanonen förvarades i lavett utanför sportdykarklubben lokaler i Karlshamn. Beteckningarna på kanonen är numera bortrostade. Vid vidare efterforskningar i området påträffades även vrakrester 1981. Fyndlista: Bärgat av sportdykare med tillstånd 1968: en gjutjärnskanon, förmodligen 6 pundig. **Orientering:** N om Bönsäcken fyr, Hanö, Hanösund **Placering:** Under vand **Tradition:** Enligt muntlig tradition har det för länge sedan förlist ett stort fartyg på platsen, då det efter strider, i skadat och svårmannövrerat skick, skulle söka lä under Hanö. Uppemot 300 man skall ha förolyckats. Enligt somliga öbor var fartyget danskt. På en karta från 1802 ligger i stranden i närheten av fynden en kyrkogård, av lokalbefolkningen känd som "danska kyrkogården". Öbor har även berättat om att de sett kreatur på vårbete sprätta upp dödskallar uppe på Grusslätten (på platsen för kyrkogården som kallats "danska kyrkogården"). Polis tillkallades och man sägs ha konstaterat att människorna skall ha varit begravda stående. Enligt en annan tradition härstammar kanonerna från evakueringen av ett engelskt landbatteri under napoleonkriget. Den engelska befästningen som funnits på Hanö revs i början av 1800-talet. **Terræn:** Sandbotten **Vegetation:** Ringa **Antikvarisk vurdering:** Fornlämning **Begrundelse:** Den antikvariska bedömningen är migrerad från äldre databas. Motivering av den antikvariska bedömningen kan eventuellt finnas under antikvarisk kommentar. **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Delundersökt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Framdrivning: Annat - Material: Trä **Skriftlige kilder:** - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 822:001 **Registreringsaktivitet:** Attributet "Placering" har rättats vid en kvalitetsgenomgång i samband med leverans till Lantmäteriet hösten 2019. **Publiceret:** 25-11-2019 **Senest ændret:** 25-11-2019 **Registreringsgrundlag:** Sjökort **Målemetode:** Manuell inprickning **Positionsfejlmargin:** 10 m **Indlæsningsusikkerhed:** 50 m

Sidst rettet af: twm Dato: 15-09-2026